

ที่ พณ ๐๘๐๘/ ๒๒๕๖
๑๕.๓๐
๑๕ พ.ย. ๒๕๕๗

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
วันที่ ๑๐ พ.ย. ๒๕๕๗
เวลา ๑๖.๑๕ น.

เลขที่ 13848
วันที่ 10 พ.ย. 2557
พว. กทม.

ที่ พณ ๐๘๐๘/ ๒๒๕๖
วันที่ ๑๐ พ.ย. ๒๕๕๗

เลขที่ ๓๐๙๑
วันที่ ๑๐ พ.ย. ๒๕๕๗
เวลา ๑๖.๑๕ น.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
ถนนนนทบุรี ๑ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการค้างจ้างและให้สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร
ส่งสถิติและข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์

เรียน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ขาวเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ จำนวน ๔ แผ่น

สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร
เลขที่ ๑๑. ๑๑๑๖
วันที่ 13 พ.ย. 2557
เวลา 13.๓๐ น.

สำนักงานเลขาธิการ ก.พ.ท.
เลขที่ 4019
วันที่ ๑๐ พ.ย. ๒๕๕๗
เวลา 15.10 น.

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการงาจ้างแห่งประเทศไทย (Thailand National Ivory Action Plan) ฉบับแก้ไข เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวมีการกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจัดทำรายการทะเบียนข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพันธกรณีตามอนุสัญญา CITES และการกำกับดูแลการค้าจ้างให้แก่ประชาชน ผู้ประกอบกิจการจ้าง นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ก่อนกฎหมายว่าด้วยการจ้างจะมีผลใช้บังคับ รวมทั้งการกำหนดให้ผู้ประกอบการจ้างต้องยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ตาม พรบ.ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๔๙ และจัดทำบัญชีสินค้าตาม พรบ.การบัญชี พ.ศ.๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าขอเรียนว่า เพื่อให้การจัดส่งรายงานสถิติและข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ผู้จ้างมีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามที่กล่าวในข้างต้น จึงขอความอนุเคราะห์จากกรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) แจ้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานครทุกแห่ง จัดส่งรายงานสถิติและข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ผู้จ้างจ้างเป็นประจำทุก ๑๕ วัน ไปยังส่วนพัฒนาการจดทะเบียน สำนักทะเบียนธุรกิจกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

(๒) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้จ้างจดทะเบียนพาณิชย์ และจัดทำบัญชีสินค้าให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ของกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ได้ส่งหัวข้อขาวที่จะใช้ในการประชาสัมพันธ์มาด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยณรงค์ ชัยโชติ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

สำนักทะเบียนธุรกิจ

โทร. ๐ ๒๕๕๗ ๔๔๔๗ โทรสาร ๐ ๒๕๕๗ ๔๘๓๘

E-mail : regis_c@dbd.go.th

การควบคุมการค้าทางช้างของประเทศไทย

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora =CITES) เป็นความร่วมมือของนานาประเทศเพื่อควบคุมการค้า การนำเข้า การส่งออก การนำผ่านแดน และการขนส่งสัตว์ป่าและพืชป่า ไม่ให้กระทบกระเทือนต่อการอยู่รอดของชนิดพันธุ์นั้นๆ ด้วยการสร้างเครือข่ายทั่วโลกในการควบคุมการค้าระหว่างประเทศ (International Trade) ทั้งสัตว์ป่า พืชป่าและผลิตภัณฑ์แต่ไม่มีการควบคุมการค้าภายในสำหรับชนิดพันธุ์ท้องถิ่น (Native Species) ประเทศไทยเป็นสมาชิกลำดับที่ 80 ลงนามรับรองอนุสัญญาในปี พ.ศ. 2518 และให้สัตยาบันในวันที่ 21 มกราคม 2526 หากประเทศภาคีที่ประสงค์ให้มีการค้าทางช้างภายในประเทศจะต้องมีมาตรการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดการลักลอบค้าทางช้างระหว่างประเทศได้ หากภาคีไม่ดำเนินการอาจเป็นเหตุให้ถูกระงับการค้า (Trade Ban) จากประเทศภาคีอนุสัญญาได้

ได้มีความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์ โดย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการจัดทำมาตรการควบคุมการค้าทางช้างภายในประเทศโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 กำหนดให้ผู้ประกอบการค้าเกี่ยวกับช้าง ได้แก่ โรงงานแปรรูป แกะสลัก ผู้ค้าปลีก และผู้ค้าส่งทางช้างทุกรูปแบบ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์และอำนาจตาม พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการค้าทางช้างที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีการค้าเป็นการ

ในส่วน of กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499

1.1 ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กึ่งต้องจดทะเบียนพาณิชย์ฉบับที่ 8

(พ.ศ.2547) ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2547 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2547กำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจ โรงงาน แปรสภาพ แกะสลักและการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีกค้าส่งงาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้างต้องจดทะเบียนพาณิชย์(ปัจจุบันได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่อง ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์(ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2553)

1.2 ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2552 แต่งตั้งข้าราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 เฉพาะกรณีที่มีผู้ประกอบพาณิชย์กิจเป็นโรงงานแปรสภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีกการค้าส่งงาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

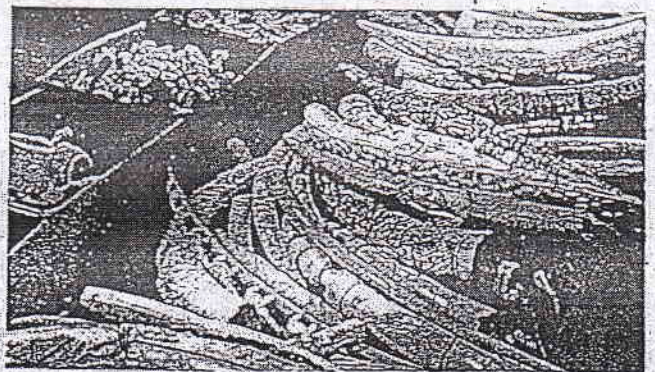
2. ใช้มาตรการด้านการบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543ในการควบคุมการค้างาช้าง โดยได้ออกประกาศที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับงาช้างเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีพ.ศ. 2551 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2551 กำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจ โรงงานแปรสภาพ แกะสลักและการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีกค้าส่งงาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้างเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

2.2 ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับวันเริ่มทำบัญชี และวิธีการจัดทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับงาช้าง พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2552 โดยกำหนดให้ทำบัญชีสินค้า (ข้อ 3)และวิธีการจัดทำบัญชีให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดในหมวด 2 หมวด 3 และ หมวด 4 ของประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องส่งรายการในบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ.2544 ลงวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2544

2.3 คำสั่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ที่ 18/2552 เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการเป็นสารวัตรใหญ่บัญชี และแต่งตั้งสารวัตรบัญชีลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2552โดยแต่งตั้งให้ข้าราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นสารวัตรบัญชี หรือสารวัตรใหญ่บัญชี มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 22 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 เฉพาะกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีประกอบธุรกิจเป็นโรงงานแปรสภาพ แกะสลักและการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีกค้าส่งงาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : ศูนย์ให้คำปรึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับการค้างาช้าง สำนักทะเบียนธุรกิจ โทร 0 2547 4446-7 สายด่วน 1570

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ผู้ค้างาช้าง

สืบเนื่องจากอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora = CITES) เป็นความร่วมมือของนานาประเทศเพื่อควบคุมการค้า การนำเข้า การส่งออก การนำผ่านแดน และการขนส่งสัตว์ป่าและพืชป่า ไม่ให้กระทบกระเทือนต่อการอยู่รอดของชนิดพันธุ์นั้นๆ ด้วยการสร้างเครือข่ายทั่วโลก ในการควบคุมการค้าระหว่างประเทศ (International Trade) ทั้งสัตว์ป่า พืชป่าและผลิตภัณฑ์ หากประเทศภาคีที่ประสงค์ให้มีการค้างาช้างภายในประเทศ จะต้องมีมาตรการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้มีการลักลอบค้างาช้างระหว่างประเทศได้ หากภาคีไม่ดำเนินการอาจเป็นเหตุให้ถูกระงับการค้า (Trade Ban) จากประเทศภาคีอนุสัญญาได้ ประเทศไทยเป็นสมาชิกลำดับที่ ๘๐ ลงนามรับรองอนุสัญญาในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้สัตยาบันในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๒๖

ได้มีความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการจัดทำมาตรการควบคุมการค้างาช้างภายในประเทศโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ออกประกาศ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจ โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่ง งาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้าง จดทะเบียนพาณิชย์

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าในฐานะสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ตาม พ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ขอชี้แจงให้ทราบ ดังนี้

๑. ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์

๑.๑ ผู้ประกอบกิจการ ได้แก่ บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการค้างาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้าง มีหน้าที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

๑.๒ กิจการที่ตามมา ๑.๑ ได้แก่ โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลักและการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก ค้าส่ง งาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

๒. สถานที่จดทะเบียน

๒.๑ กรุงเทพมหานคร ยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ได้ที่

(๑) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร รับจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบการค้า ที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตทุกแห่ง รับจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบการค้าที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ของเขตนั้น

๒.๒ ภูมิภาค ยื่นจดทะเบียนได้ที่ เมืองพัทยา เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อปท.) รับจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบการค้าที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในห้องที่เมืองพัทยา เทศบาล หรือ อปท. แล้วแต่กรณี

๓. กำหนดเวลาการยื่นจดทะเบียน

ผู้ประกอบการค้าตาม ๑ ให้ยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เริ่มประกอบกิจการค้า

๔. ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์ ๕๐ บาท

๕. เอกสารประกอบการจดทะเบียน

๕.๑ แบบ ทพ.

๕.๒ สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบการค้า

๕.๓ สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ประกอบการค้า

๕.๔ กรณีผู้ประกอบการค้ามิได้เป็นเจ้าของบ้านต้องแนบเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) หนังสือให้ความยินยอมให้ใช้สถานที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่

(๒) สำเนาทะเบียนบ้านที่แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ความยินยอมเป็นเจ้าของบ้าน หรือสำเนาสัญญาเช่าโดยมีผู้ให้ความยินยอมเป็นผู้เช่า หรือเอกสารสิทธิ์อย่างอื่น ที่ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เป็นผู้ให้ความยินยอม

(๓) แผนที่แสดงสถานที่ซึ่งผู้ประกอบการค้าขอจดทะเบียน โดยสังเขป

๕.๕ หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)

๕.๖ สำเนาบัตรประจำตัวของผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี)

๖. ในการกรอกพาณิชย์กิจ ให้ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นสินค้าที่ทำจากงาช้างหรือไม่ เช่น เครื่องประดับที่ทำด้วยงาช้าง ของที่ระลึกที่ทำด้วยงาช้าง เป็นต้น โดยให้ระบุรหัสธุรกิจ ดังนี้

๖.๑ การผลิต ให้ระบุรหัส ๑๕๑๒๔

๖.๒ การขาย ให้ระบุรหัส ๔๖๔๓๙

* ในกรณีที่ผู้ประกอบการค้า ยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ในการประกอบค้าผลิตหรือขายสินค้า ให้เจ้าหน้าที่สอบถามด้วยว่าเป็นสินค้าที่ทำจากงาช้างหรือไม่

เมื่อรับจดทะเบียนแล้วให้รายงานผลการจดทะเบียนดังกล่าวไปยังกรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือกรณีที่บันทึกข้อมูลในระบบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ผ่านอินเทอร์เน็ตแล้ว ไม่ต้องส่งรายงานอีก

๗. ผู้ประกอบการใดที่ไม่จดทะเบียนพาณิชย์ มีโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้จดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๙